

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۱۶/۱۰/۲۰۰۹

(شماره ۳۰)

۲۶ مهرماه ۱۳۸۸

فهرست مندرجات

صفحه

عنوان

۱

۱- آمریکا

۶

۲- یورو

۹

۳- ین

۱۳

۴- لیره انگلیس

۱۷

۵- طلا

۱۹

۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۸/۷/۲۴

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۱۰/۱۶

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۱۶ اکتبر	پنجشنبه ۱۵ اکتبر	چهارشنبه ۱۴ اکتبر	سه شنبه ۱۳ اکتبر	دوشنبه ۱۲ اکتبر	عنوان	جمعه ۹ اکتبر
۰/۶۳۰۴۲		-۰/۲۸	۰/۶۲۸۶۳	۰/۶۲۸۰۲	۰/۶۲۶۹۷	۰/۶۲۷۳۶	۰/۶۲۹۶۱	۰/۶۳۱۱۹	دلار به SDR	۰/۶۲۹۷۹
۱/۴۷۱۰	(۲)	۱/۱۴	۱/۴۸۷۷	۱/۴۹۰۳	۱/۴۹۳۶	۱/۴۹۲۳	۱/۴۸۴۴	۱/۴۷۷۹	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۴۷۲۱
۱/۵۹۴۱	(۴)	۰/۷۵	۱/۶۰۶۱	۱/۶۳۵۹	۱/۶۲۶۹	۱/۵۹۷۶	۱/۵۹۰۲	۱/۵۸۰۰	لیره انگلیس *	۱/۵۸۴۱
۱/۰۵۷۸	(۱)	-۲/۳۱	۱/۰۳۳۴	۱/۰۳۷۰	۱/۰۳۴۳	۱/۰۲۵۷	۱/۰۳۵۱	۱/۰۳۴۹	دلار کانادا	۱/۰۴۳۳
۱/۰۳۰۳	(۳)	-۱/۰۴	۱/۰۱۹۶	۱/۰۱۸۲	۱/۰۱۵۷	۱/۰۱۵۱	۱/۰۲۲۳	۱/۰۲۶۵	فرانک سوییس	۱/۰۳۱۸
۸۹/۰۵۴	(۵)	۱/۱۵	۹۰/۰۷۹	۹۰/۸۶	۹۰/۶۲	۸۹/۴۱	۸۹/۶۶	۸۹/۸۶	ین ژاپن	۸۹/۸۲
۱/۵۸۶۲۵		۰/۲۹	۱/۵۹۰۷۷	۱/۵۹۲۳۰	۱/۵۹۴۹۸	۱/۵۹۳۹۹	۱/۵۸۸۲۹	۱/۵۸۴۳۰	SDR به دلار	۱/۵۸۷۸۳
۱۰۴۰/۵۶		۱/۵۶	۱۰۵۶/۸۳	۱۰۵۲/۸۰	۱۰۴۹/۷۰	۱۰۶۲/۹۰	۱۰۶۳/۸۰	۱۰۵۴/۹۵	طلای نیویورک (هراونس)	۱۰۴۵/۶۰
۱۰۳۷/۴۱		۱/۹۶	۱۰۵۷/۷۱	۱۰۵۴/۰۰	۱۰۵۸/۳۰	۱۰۶۰/۰۰	۱۰۵۹/۲۰	۱۰۵۷/۰۵	طلای لندن (هر اونس)	۱۰۵۰/۱۰
۷۰/۸۶		۶/۸۸	۷۵/۷۴	۷۸/۵۳	۷۷/۵۸	۷۵/۱۸	۷۴/۱۵	۷۳/۲۷	نفت پایه آمریکا	۷۱/۷۷
۶۸/۷۱		۷/۲۰	۷۳/۶۶	۷۶/۹۹	۷۴/۴۵	۷۳/۱۰	۷۲/۴۰	۷۱/۳۶	نفت برنت انگلیس	۷۰/۰۰
۹۷۴۲		۲/۳۱	۹۹۶۶	۹۹۹۶	۱۰۰۶۳	۱۰۰۱۶	۹۸۷۱	۹۸۸۶	DOW-30 (بورس وال استریت)	۹۸۶۵
۵۱۱۸		۱/۷۴	۵۲۰۷	۵۱۹۰	۵۲۲۳	۵۲۵۶	۵۱۵۴	۵۲۱۰	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۱۶۲
۹۸۰۳		۳/۶۲	۱۰۱۵۸	۱۰۲۵۸	۱۰۲۳۹	۱۰۰۶۰	۱۰۰۷۷	تعطیل	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۰۰۱۶
۵۶۴۷		۲/۴۴	۵۷۸۵	۵۷۴۳	۵۸۳۱	۵۸۵۴	۵۷۱۴	۵۷۸۳	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۵۷۱۲

شماره ۳۰

* هر واحد به دلار آمریکا

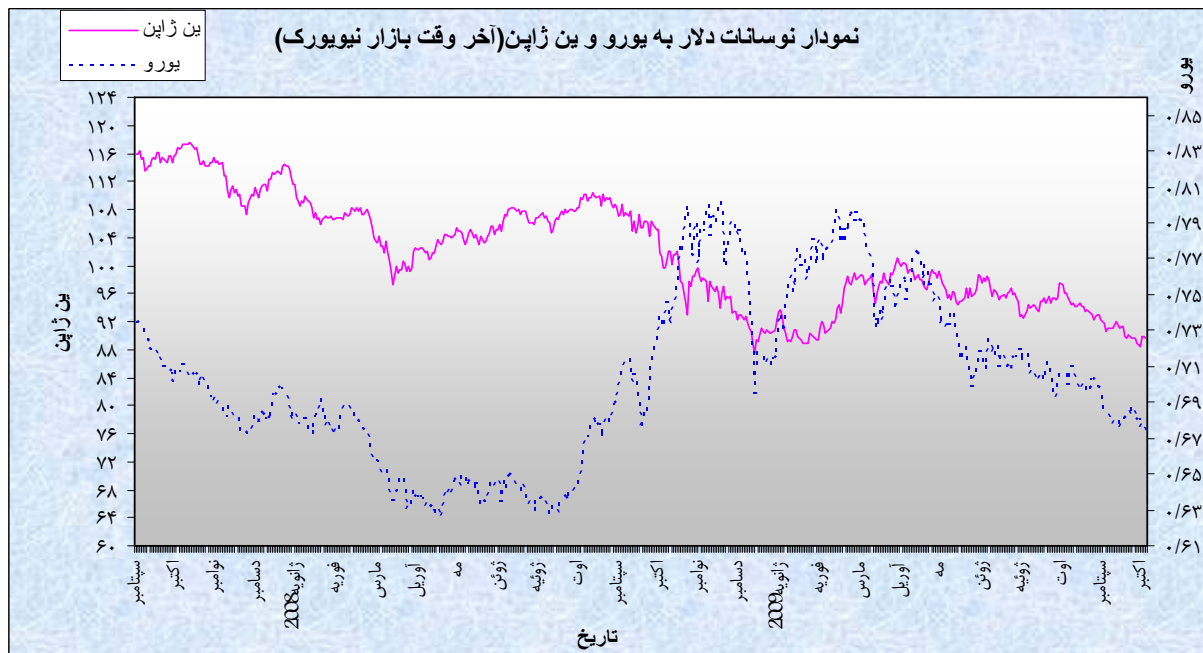
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف-نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای ین ژاپن، تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو ۱/۱۴ درصد و در برابر لیره انگلیس ۰/۷۵ درصد کاهش و در برابر ین ژاپن ۱/۱۵ درصد، افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته، هر دلار در محدوده ۹۰/۸۶-۸۹/۴۱ ین، هر یورو در محدوده ۱/۴۹۳۶-۱/۴۷۷۹ دلار و هر لیره در محدوده ۱/۶۳۵۹-۱/۵۸۰۰ یورو، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر دورنمای بازار های سهام، اظهارات مقامات اروپایی و

آمریکا در مخالفت با ضعف دلار و برخی از موارد دیگر قرار داشت .

در روز دوشنبه بانک ها چشم به راه انتشار عملکرد بانک های JPMorgan chase & Co و Goldman Sachs Group در اواخر همین هفته بودند . آنان انتظار داشتند که عملکرد این بانک ها مطلوب باشد . این امر جاذبه سرمایه گذاری در دلار را بیشتر کاهش داد و به تبع آن در این روز دلار در برابر یورو ، یین و برخی از ارزهای عمده دیگر تضعیف شد . اما در این روز لیره به سطح ۱/۵۷۲۹ دلار ، یعنی به پایین ترین سطح ، پنج ماهه گذشته ، تنزل نمود. این امر به دلیل انتشار گزارشی مبنی بر اینکه نرخ بهره کلیدی انگلیس تا سال ۲۰۱۱ در سطح پایین فعلی باقی خواهد ماند و حداقل تا سال ۲۰۱۴ به سطح ۲/۰ درصد نخواهد رسید ، صورت گرفت . در روز سه شنبه اظهارات معاون بانک مرکزی آمریکا نشان می داد که از نظر این بانک ، رشد خفیف اقتصادی این کشور ، موجب فشار های تورمی نخواهد شد . این اظهارات نشان می داد که احتمالاً اقتصاد آمریکا دیرتر از اقتصاد سایر کشورهای صنعتی رو به بهبود خواهد نهاد و نرخ بهره این کشور نیز برای مدتی طولانی در سطح پایین باقی خواهد ماند . علاوه بر آن ، بسیاری بر این باور بودند که دولت آمریکا و یا حتی گروه ۷ اقدامی برای جلوگیری از ضعف دلار به عمل نخواهند آورد . چون ضعف دلار موجب تقویت صادرات آمریکا خواهد شد . در روز چهارشنبه عملکرد مطلوب JPMorgan Chase منتشر شد . انتشار عملکرد مطلوب این بانک و انتشار ارقام مطلوب خرده فروشی ماه سپتامبر آمریکا سبب شد تا در روز چهارشنبه شاخص قیمت سهام داوجونز* برای اولین بار در طی یک سال گذشته از مرز ۱۰۰۰۰ فراتر رود . این شاخص نسبت به پایین ترین سطح آن در ماه مارس ۲۰۰۸ میلادی حدود ۵۰/۰ درصد افزایش یافته است . اما هنوز نسبت به بالاترین سطح آن در اکتبر ۲۰۰۷ میلادی حدود ۲۹/۳ درصد پایین تر است . رشد شدید شاخص داوجونز در ماه های اخیر ، بتدریج ریسک گریزی سرمایه گذاران را افزایش داد . موارد مذکور موجب ضعف دلار در برابر یورو ، لیره انگلیس ، یین و برخی از ارزهای عمده دیگر در روزهای سه شنبه و چهارشنبه هفته گذشته گردید . در روز پنجشنبه رئیس بانک مرکزی اروپا گفت یورو برای جایگزین شدن دلار به عنوان ذخیره ارزی ، ایجاد نشده است. این اظهارات فقط چند روز پس از انتشار شایعه ای مبنی بر اینکه کشورهای نفت خیز عربی با

---

* این شاخص برای اولین بار در مارس ۱۹۹۹ میلادی از مرز ۱۰۰۰۰ فراتر رفت و در اکتبر سال ۲۰۰۷ میلادی به سطح ۱۴۱۶۴/۵۳ واحد ، یعنی به بالاترین سطح تاریخی خود رسید .

کشورهای روسیه ، چین ، برزیل و فرانسه برای جایگزین کردن واحد محاسبه قیمت نفت از دلار به یک سبد ارزی شامل چند ارز از جمله یورو، صورت گرفت. تغییر واحد محاسبه قیمت نفت از دلار به سبدهای دیگر می تواند سایر بانک های مرکزی را تشویق به کاهش شدید سهم دلار در ذخایر ارزی خود و افزایش سهم سایر ارزها از جمله یورو در ذخایر ارزی خود بنماید . بعداً در همان روز سامرز ، یکی از مشاوران عالی رتبه اقتصادی کاخ سفید ، گفت دولت آمریکا معتقد است که دلار قوی به بهترین وجهی منافع این کشور را تأمین می نماید . موارد مذکور موجب تقویت دلار در برابر ین و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز پنجشنبه گذشته شد . در روز جمعه خبر مربوط به اعلام زیان Bank of America ، موجب ضعف شاخص قیمت سهام آمریکا و به تبع آن تقویت دلار در برابر سایر ارزهای عمده شد . البته لیره انگلیس در روز های پنجشنبه و جمعه به سیر صعودی خود در برابر دلار ادامه داد . علت این امر اظهارات یکی از اعضای شورای سیاست گذاری بانک مرکزی انگلیس مبنی بر خوب بودن نتایج خرید دارایی ها توسط این بانک بوده است .

ب - بازار پولی داخلی

در روز چهارشنبه گذشته مفاد صورت جلسه نشست ۲۲-۲۳ سپتامبر کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگذاری بانک مرکزی آمریکا) منتشر شد . از مفاد این صورتجلسه چنین استنباط می شود که نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال برای چند ماهه آینده در محدوده ۰/۲۵-۰ درصد باقی خواهد ماند و بانک مرکزی به خرید اوراق قرضه مرتبط با وام های رهنی و اوراق قرضه دراز مدت دولتی ادامه خواهد داد .

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه(به درصد)

متوسط هفته منتهی به ۱۶ اکتبر	متوسط هفته منتهی به ۹ اکتبر	متوسط هفته منتهی به ۲ اکتبر	متوسط هفته منتهی به ۲۵ سپتامبر	نوع ارز
۰/۲۸	۰/۲۹	۰/۲۹	۰/۳۲	دلار آمریکا
۰/۶۹	۰/۷۰	۰/۷۱	۰/۷۸	یورو
۰/۳۳	۰/۳۵	۰/۳۵	۰/۳۸	ین ژاپن
۰/۵۷	۰/۵۴	۰/۵۶	۰/۶۸	لیره انگلیس

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته ، موجودی انبار بخش تجاری پس از ۱/۱ درصد کاهش ماهانه در ماه ژوئیه ، در ماه اوت بطور ماهانه ۱/۵ درصد و به طور سالانه ۱۳/۳ درصد کاهش یافت . این کاهش موجودی انبار تاحدودی به دلیل افزایش فروش بوده است . نسبت موجودی انبار به فروش ماهانه در ماه اوت به ۱/۳۳ یعنی به پایین ترین سطح خود از ماه سپتامبر سال گذشته به بعد رسید . موجودی انبار پس از ۱۱۳/۹ میلیارد دلار کاهش در سه ماهه اول سال جاری ، در سه ماهه دوم سالجاری نیز ۱۶۰/۲ میلیارد دلار کاهش یافت . موجودی انبار در پایان ماه اوت در سطح ۱/۳۱۱۴ تریلیون دلار قرار دارد . کاهش های مداوم موجودی انبار ، تا حدودی زمینه را برای تقویت فعالیت های اقتصادی مهیا تر کرد . خرده فروشی پس از ۲/۲ درصد رشد ماهانه در ماه اوت ، در ماه سپتامبر بطور ماهانه ۱/۵ درصد و بطور سالانه ۵/۷ درصد کاهش یافت . قبلاً انتظار می رفت که خرده فروشی در ماه سپتامبر بطور ماهانه ۲/۱ درصد کاهش یابد . تولیدات صنعتی پس از ۱/۲ درصد رشد ماهانه در ماه اوت ، در ماه سپتامبر نیز ۰/۷ درصد رشد ماهانه داشت . در طی سه ماهه سوم سالجاری تولیدات صنعتی به نرخ سالانه ۵/۲ درصد رشد داشت . از سه ماهه اول سال ۲۰۰۸ میلادی ، این اولین بار است که تولیدات صنعتی در یک سه ماهه رشد نشان می دهد . با توجه به رشد شدید تولیدات صنعتی در سه ماهه دوم و افزایش فعالیت ها در بخش غیر کارخانه ای ، به احتمال زیاد تولید ناخالص داخلی در سه ماهه سوم سالجاری حدود ۳/۰ درصد رشد داشته است . تولیدات صنعتی در سه ماهه دوم سال جاری ۰/۷ درصد کاهش داشت . شاخص قیمت مصرف کننده پس از ۰/۴ درصد رشد ماهانه در ماه اوت ، در ماه سپتامبر نسبت به ماه قبل ۰/۲ درصد افزایش و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۱/۳ درصد رشد داشت .

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا														
سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ماه شاخصهای اقتصادی
		۹/۴	۹/۵	۹/۴	۸/۹	۸/۵	۸/۱	۷/۶	۷/۲	۶/۸	۶/۵	۶/۱	۶/۱	نرخ بیکاری (به درصد)
		-۳۲	-۲۷/۴۹	-۲۵/۹۷	-۲۹/۲	-۲۸/۵	-۲۶/۱	-۳۶/۲	-۳۹/۹	-۴۱/۶	-۵۷/۱۹	-۵۶/۵۰	-۵۹/۰۸	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
۱/۲	۰/۷	۱	-۰/۴۰		-۰/۵	-۱/۷	-۱/۵	-۲/۰	-۲/۴	-۱/۳	۱/۴	-۴/۰	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
-۱/۳		-۲/۱	-۱/۳	-۱/۳	-۰/۷	-۰/۴	۰/۲	۰/۰	۰/۱	۱/۱	۳/۷	۴/۹	۵/۴	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماه سوم ۲۰۰۹				سه ماهه دوم ۲۰۰۹				سه ماهه اول ۲۰۰۸			سه ماه چهارم ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
				-۱/۰				-۶/۴			-۶/۳			

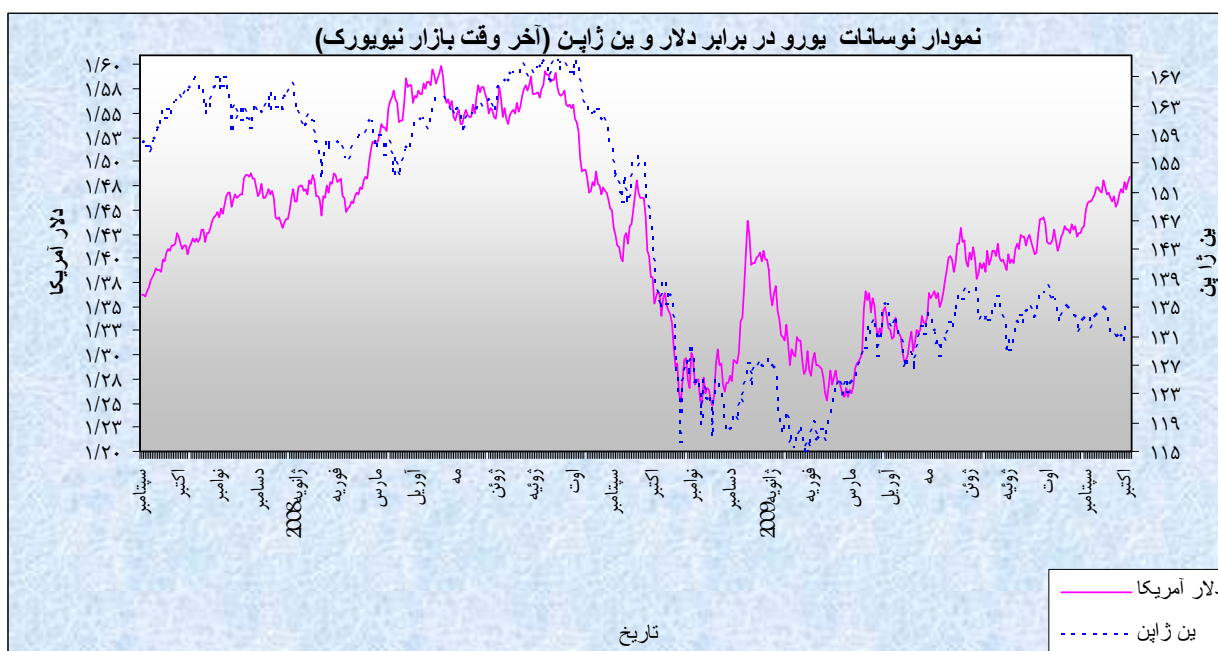

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته ، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای دلار کانادا تقویت شد. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک، ۱/۱۴ درصد افزایش یافت. به نرخ های پایان وقت بازار مذکور ، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۴۹۳۶-۱/۴۷۷۹ دلار معامله گردید .

در اوایل روز دوشنبه به وقت بازار لندن معامه گران اقدام به پوشش کمبودهای دلاری خود نمودند. بحث در مورد احتمال ازسرگیری سیاستهای پولی انقباضی در آمریکا نیز دراین خریدهای دلاری مؤثر بود. آقای برنانکه، رئیس فدرال رزرو، در روز پنجشنبه ۸ اکتبر گفته بود که چنانچه بهبود اقتصادی ادامه پیدا کند، احتمالاً سیاستهای پولی انقباضی اعمال خواهد شد. این موارد برارزش دلار فشار صعودی وارد کرد. اما در ادامه معاملات این روز بازار سهام اروپایی با ۱ درصد رشد

در شاخص اصلی روبرو شد. لذا از جذابیت دلار کاسته شد. در روز سه شنبه بهای کالاهای اساسی نظیر طلا و نفت به رشد خود ادامه دادند. در این روز قیمت هر اونس طلا از ۱۰۶۵ دلار نیز گذشت و بهای هریشکه نفت خام نیز به بالاتر از ۷۴ دلار رسید. این موضوع به ترقی ارزهای وابسته به کالا و ارزهای متکی به رشد بالای اقتصادی نظیر دلار کانادا و دلار استرالیا کمک نمود. به تبع آن ارزهای پریسک و پربازده نظیر یورو نیز در کانون توجه معامله گران قرار گرفت. در روز چهارشنبه بانک بزرگ JP Morgan Chase گزارش مالی سه ماهه سوم خود را منتشر نمود که نشان از بهبود قابل توجه در عملکرد مالی این بانک داشت. گزارش مالی شرکت Intel نیز شرایط مشابهی داشت. ضمن آنکه ارقام مربوط به مازاد تجاری چین هم مثبت و امیدوارکننده بود. بازارهای سهام و کالاهای اساسی نیز کماکان با رشد روبرو بودند. موارد یادشده سبب گردید که ارزش یورو در برابر دلار در سه روز اول هفته ترقی یابد. در روز پنجشنبه آقای تریشه، رئیس بانک مرکزی اروپا، گفت ارز یورو برای آن بوجود نیامده که بعنوان ارز ذخیره جهانی مورداستفاده قرار گیرد. این در حالی است که طی چند وقت اخیر زمزمه هایی در مورد جایگزینی ارزهای معتبر با دلار مطرح بوده است. از سوی دیگر انتشار گزارش مالی عملکرد سه ماهه سوم بانک Citigroup نشان داد که این بانک با زیان مواجه بوده است. در پی آن شاخصهای سهام در آمریکا افت نمودند. گزارش مالی Bank of America نیز که در روز جمعه در بازار لندن منعکس شد بدتر از انتظارات بود. از سوی دیگر معامله گران از ضعف دلار در روزهای نخستین هفته بهره برده و به خریدهای سوداگرانه این ارز مبادرت ورزیدند. بنابه دلایل مذکور، یورو در برابر دلار در دو روز آخر هفته تضعیف شد.

ب- وضعیت اقتصادی

تراز تجاری منطقه یورو از ۱۲/۳ میلیارد یورو در ماه ژوئیه به ۴/۰- میلیارد یورو در ماه اوت رسید. براین اساس، میزان صادرات و واردات در ماه اوت نسبت به ماه قبل بطور توأمان با کاهش مواجه شده، بطوریکه صادرات از ۱۱۶/۷ به ۸۹/۷ میلیارد یورو و واردات از ۱۰۴/۴ به ۹۳/۷ میلیارد یورو کاهش یافت. رشد ماهانه تولیدات صنعتی از ۰/۲ درصد در ماه ژوئیه به ۰/۹ درصد در ماه اوت بالغ گردید. اما این تولیدات بطور سالانه طی ماههای مذکور به ترتیب ۱۵/۹ و ۱۵/۴ درصد افت نشان داد. شاخص اعتماد اقتصادی از ۵۹/۶ در ماه سپتامبر به ۵۶/۹ در ماه اکتبر تنزل پیدا کرد.

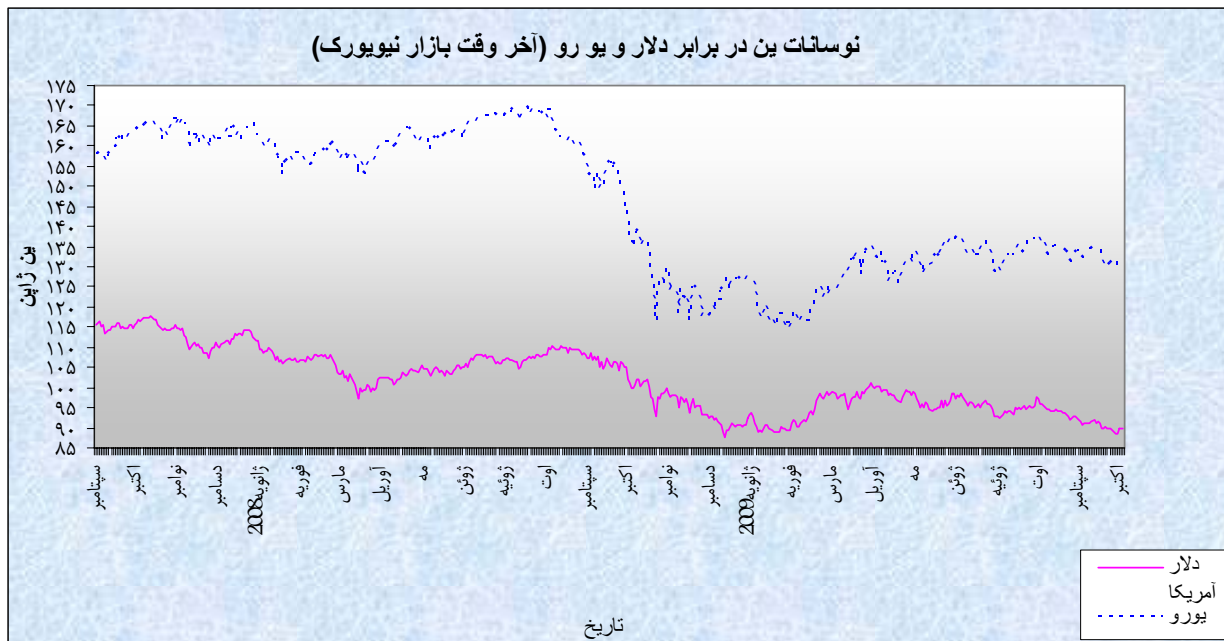
عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو												
اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	ماه شاخصهای اقتصادی
	۹/۵	۹/۴	۹/۵	۹/۳	۹/۰	۸/۷	۸/۳	۸/۱	۷/۹	۷/۷	۷/۶	نرخ بیکاری (به درصد)
-۵/۷۱	۱۷/۳۳	۷/۵۷	۲/۳۲		۰/۵۲	-۱/۳	-۱۵/۲۱	-۰/۹۵	-۷/۳۸	۰/۶۷	-۶/۶۰	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	-۰/۳	-۰/۲	۰/۷	-۱/۵	-۱/۴	-۲/۶	-۲/۴	-۲/۹	-۲/۷	-۱/۷	-۱/۸	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
	-۰/۷	-۰/۱	۰/۰	۰/۶	۰/۶	۱/۲	۱/۱	۱/۶	۲/۱	۳/۲	۳/۶	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه دوم ۲۰۰۹			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۴/۶			-۴/۹			-۱/۷			۰/۵			

۳- ژاپن

الف - نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱/۱۵ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۰/۸۶ - ۸۹/۴۱ ین معامله گردید.

روز دوشنبه در بازار آسیا، دلار آمریکا توانست بخشی از سقوط خود را جبران کند زیرا با توقف جریان ریسک پذیری، بازارهای سهام منطقه ای نتوانستند به حرکت صعودی ادامه دهند. هفته ماقبل، پس از تقویت این گمانه که نیاز برای خرید دارایی های کم ریسک و مطمئن کاهش یافته است، دلار تحت فشارهای نزولی شدیدی قرار گرفت و سرمایه گذران به خرید دارایی های پرریسک پرداختند. اما در هفته گذشته، جریان ریسک پذیری عمدتاً تحت تاثیر گزارش درآمد بانکهای آمریکایی در سه ماهه سوم (از جمله بانکهای JP Morgan ، Citibank ، GS و BofA و همچنین موضع گیری مقامات بانکهای مرکزی قرار داشت. بدین

جهت، بازار به سیگنالهای مقامات پولی در خصوص توجه به معاملات مرتبط به ریسک و محدود کردن فروش دلار آمریکا با دقت نظر توجه داشت. در همین راستا، آقای کوهن، معاون اسبق رئیس بانک مرکزی ایالات متحده، در سخنانی تند و صریح به اهمیت تحقق انتظارات تورمی تاکید نمود و با این تئوری که بانکهای مرکزی می بایست حتی پس از خروج از رکود، به سیاستهای انبساطی خود ادامه دهند، مخالفت نمود. روز سه شنبه، با تضعیف ین ژاپن و اعلام مثبت میزان خرده فروشی نیوزیلند، شاخصهای سهام آسیا تقویت شدند. علیرغم انتشار آمارهای اقتصادی مثبت و صعود شاخصهای سهام در روز گذشته، دلار آمریکا همچنان در سطوح بالا باقی ماند و ین با وجود تقویت اندکی در برابر دلار تضعیف شد. روز چهارشنبه بانک مرکزی ژاپن (BoJ) در پایان نشست دو روزه خود، میزان نرخ بهره بانکی را بدون تغییر تثبیت نمود و در خصوص سیاستهای پولی خود نیز اظهار نظری نکرد. معاون وزیر دارایی ژاپن در سخنانی که کاملاً هم جهت با اظهارات آقای فوجی، وزیر دارایی، بود، در خصوص وضعیت اخیر ین (JPY) اظهار داشت: افزایش کنونی قیمت ین به دلیل تضعیف دلار آمریکا است و نوسانات شدید بازار ارز قابل تحمل نیست با این حال، تقویت ین دلیل کافی برای مداخله در روند بازار نیست. روز پنجشنبه، دلار آمریکا بار دیگر در معرض فشارهای نزولی قرار گرفت و شاخص DXY و بیشتر ارزهای اصلی، از سطوح مهم تکنیکال عبور کردند. به نظر می رسد، موانع کمی سد راه جریان ریسک پذیری قرار دارد با این حال، علیرغم اعلام افزایش سود سهام بانک JPMorgan به میزان ۸۲ سنت برای هر سهم (بیشتر از پیش بینی برای سود ۵۱ سنت برای هر سهم) و تقویت بازارهای جهانی سهام، شاخص دلار آمریکا (DXY) در بیشتر ساعات روز در روندی خنثی باقی ماند. روز جمعه سخنان تند و تیز آقای گلین استیونس، رئیس بانک مرکزی استرالیا، که اظهار داشت، بانک مرکزی در خصوص افزایش نرخ بهره نمی تواند "خیلی محافظه کار" باشد، به روند صعودی دلار استرالیا شدت بخشید. با انتشار این سخنان، AudUsd تا سطح ۰/۹۷۲۰ صعود کرد. حرکت صعودی دلار استرالیا پس از شکسته شدن الگوی مثلث صعودی در روزهای اخیر شدت گرفته و قیمت به سطوح بالای خط روند رسیده است.

ب-بازار پولی داخلی

در ژاپن تصمیمات نرخ های بهره توسط کمیته سیاستی^۱ بانک مرکزی (BoJ) این کشور در جلسات سیاست پولی (MPM) اتخاذ می گردد. نرخ بهره رسمی BoJ نرخ تنزیل می باشد که نرخ فراخوان یک شبه بدون وثیقه نام دارد^۲. جلسات سیاست پولی مسیر حرکت بازار پول را برای یک دوره تا برگزاری جلسه بعدی کمیته (معمولاً یک ماه بعد) تعیین می کند. این مسیر از طریق تعیین نرخ هدف برای نرخ فراخوان یک شبه مشخص می گردد. میزان خرید و فروش اوراق قرضه دولتی و استفاده از سایر ابزارهای پولی شناخته شده و حتی ابزارهای غیرمتعارف در جلسات MPM تعیین می گردند.

ج - اقتصاد داخلی

صادرات مهمترین موتور رشد اقتصادی ژاپن طی ۶ سال گذشته بوده است. ژاپن مواد اولیه و خام را وارد کرده و آنها را به محصولات با فناوری بالا تبدیل می نماید. مهمترین اقلام صادراتی ژاپن قطعات و کالاهای الکترونیک، تجهیزات کوپی و نامبر و اتومبیل هستند. مهمترین شرکای تجاری ژاپن به ترتیب آمریکا، چین و اتحادیه اروپا میباشند. شایان ذکر است تراز حساب جاری مجموع خالص تراز بازرگانی (صادرات کالا و خدمات منهای واردات کالا و خدمات)، خالص درآمد عوامل از خارج (مانند بهره و سود سهام) و خالص پرداختهای انتقالی (مانند کمکهای خارجی) می باشد. معمولاً تراز تجاری مهمترین بخش حساب جاری محسوب می شود. صادرات ژاپن در ماه ژوئیه برای دهمین ماه متوالی با کاهش همراه بود. صادرات در ماه ژوئیه ۳۶/۶ درصد نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش یافت. با اینکه اقتصاد ژاپن در حال خارج شدن از عمیق ترین رکود خود پس از جنگ جهانی دوم می باشد اما صنایع این کشور تحت تأثیر کاهش فروش اتومبیل و لوازم الکترونیک قرار دارند. تویوتا بزرگترین خودروساز ژاپن اعلام کرده است تولید سال جاری خود را به میزان ۲۲۰

---

^۱Policy Board

^۲Uncollateralized Overnight call rate

هزار دستگاه کاهش خواهد داد. نپون استیل، دوین فولادساز بزرگ جهان نیز در شش ماه نخست سال با ۳۳ درصد زیان مواجه شده است.

این احتمال نیز وجود دارد که پیشروی ۱/۷ درصدی ین در برابر دلار در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل از آن علت بخشی از کاهش صادرات ژاپن در ماه ژوئیه باشد. تقویت ین سود صادرکنندگان را زمان بازگرداندن ارز حاصل از صادرات به پول محلی کاهش می دهد.

اقتصاد چین در سه ماه دوم ۷/۹ درصد رشد کرد و از پایینترین سطوح خود طی یک دهه گذشته فاصله گرفت. مشوق مالی دولت این کشور به ارزش ۴ تریلیون یوان (۵۸۵ میلیارد دلار) که مخارج مصرفی و سرمایه گذاری در بخش ساخت وساز را هدف قرار داده بود صنعتگران ژاپنی را نیز منتفع ساخته است.

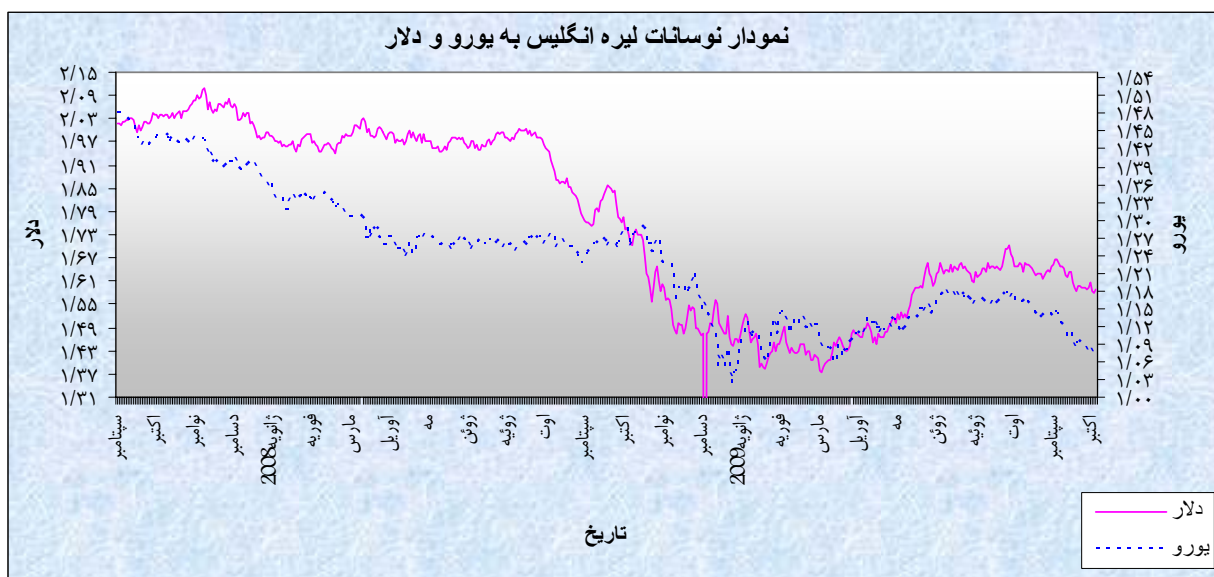
عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن													
سال ۲۰۰۹													
ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه	
۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۳/۷۰	۳/۹۰	۴/۴۰	۴/۱۰	۴/۴۰	۴/۸۰	۵/۰۰	۵/۲۰	۵/۴۰	۵/۷۰	
۲/۱۷	-۳/۰۹	۰/۹۰	۰/۷۳	-۲/۳۱	-۳/۰۵	-۲/۸۰	-۱/۶۰	۰/۱۱	۰/۰۷	۳/۰۰	۵/۰۰	۳/۷۰	
۰/۹۰	-۳/۵۰	-۲/۳۰	-۳/۱۰	-۸/۱۰	-۹/۶۰	-۱۰/۰	-۸/۶۰	-۷/۵	-۶/۶	-۱/۰۰	۲/۴۰		
۲/۳۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۱/۷۰	۱/۰۰	۰/۴۰	۰/۰	-۰/۱۰	-۰/۳۰	-۰/۱	-۱/۱۰	-۱/۸۰	-۲/۲۰	
۲۰۰۸				سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹			
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (درصد)													
-۰/۳				-۴/۳			-۸/۷			-۶/۴			

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره انگلیس

در هفته گذشته، لیره استرلینگ در برابر تمام ارزهای اصلی بااستثنای دلار امریکا و ین ژاپن تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۰/۷۵ درصد افزایش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۵۸۰۰-۱/۶۳۵۹ دلار معامله گردید.

روز دوشنبه، روند ریسک پذیری همچنان به عنوان عامل اصلی محرک بازار ارز عمل می کرد و به دلیل تمایلات مثبتی که در بازار ایجاد شده بود، حرکت صعودی و خرید دارایی پر ریسک ادامه داشت. قیمت طلا و نفت نیز همچنان صعودی بود. EurJpy و AudJpy دو زوج ارزی مهمی که نقش تعیین کننده میزان جریان ریسک پذیری در بازار هستند در روزهای اخیر به شدت تقویت شده اند. روز سه شنبه اعلام مثبت و دور از انتظار گزارش درآمد شرکت Intel که در ساعات پایانی روز منتشر شد، موجب بالا رفتن انتظارات عمومی برای اعلام مثبت گزارش سایر شرکتهای در سه ماهه سوم گردید که در نتیجه، منجر به سقوط دلار آمریکا به

پایین ترین نرخهای ۱۴ ماه گذشته گردید. نوسانات سایر ارزها و خصوصاً نوسانات قیمت کالاها (Commodities) نشان می دهد که دلار آمریکا کماکان در سرایشی سقوط قرار دارد. در حال حاضر واقعیت آن است که اعلام گزارش درآمد شرکتها و موسسات مالی در سه ماهه سوم، به یکی از پتانسیل های حرکت در بازار ارز تبدیل شده و از آنجاییکه تمامی گزارشها تا کنون بهتر از حد پیش بینی ها اعلام شده اند، جریان ریسک پذیری نیز شتاب بیشتری گرفته است. انتشار قوی و مثبت میزان درآمد شرکتها و اعلام بهتر از حد پیش بینی خرده فروشی ماهانه در ایالات متحده، از جمله عواملی بودند که روز چهارشنبه به استمرار حرکت ریسک پذیری کمک نمود. همچنین، میزان واردات و صادرات چین با افزایش قابل توجهی همراه شد که نشان می دهد، اقتصادهای نوظهور منطقه آسیا، نقش اساسی در احیا و بهبود رشد اقتصاد جهانی دارند و این موضوع از جمله عوامل تقویت قیمت کالاها محسوب می شود. روز پنجشنبه بانک گلدمن ساکس (Goldman Sachs) در بیان کاری سه ماهه سوم اعلام نمود موفق به کسب سود ۵/۲۵ دلاری برای هر سهم شده است و این درحالی است که در خوشبینانه ترین حالت، پیش بینی می شد، این بانک در سه ماهه سوم، حداکثر موفق به کسب سود ۴/۱۸ دلار برای هر سهم گردد. علیرغم انتشار این خبر مثبت و دور از انتظار، دلار آمریکا نه تنها تحت فشارهای نزولی قرار نگرفت بلکه بسیاری از ارزهای اصلی بلافاصله در برابر دلار آمریکا تضعیف شدند زیرا موفقیت گلدمن در مقایسه با سود شگفت انگیزی که بانک JP Morgan در روز چهارشنبه اعلام نمود و بازارهای سهام را به شدت تحت تاثیر قرار داد، چندان قابل ملاحظه نبود. این موضوع نشان می دهد که برای اولین بار، انتظارات سرمایه گذاران به شدت افزایش یافته در نتیجه، اعلام مثبت میزان درآمدهای یک بانک، برای اقناع انتظارات سرمایه گذاران کافی نیست و سایر شرکتها و موسسات مالی می بایست به رشد غیر منتظره و بالایی دست یافته باشند تا جو مثبت ریسک پذیری بازار حفظ شود.

ب-بازار پولی

در قلمرو پادشاهی متحد، بانک مرکزی انگلیس (BoE) استقلال اجرایی و تصمیم گیری در مورد نرخ بهره را دارا است. این تصمیم گیری توسط کمیته سیاست پولی (MPC) صورت می گیرد و نرخ بهره کلیدی این بانک نرخ بهره موسوم به ریپو است. نرخ ریپو در عملیات بازار باز توسط BoE و گروهی از متعامل ها (بانک ها، موسسات ارائه کننده خدمات مالی شخصی^۱ و بنگاه های مرتبط با اوراق بهادار^۲) مورد استفاده قرار می گیرد.

نرخ ریپو برای هفتمین ماه پیاپی در سطح ۰/۵ درصد قرار دارد و مجموع اعتبار اختصاص یافته برای خرید دارایی های مالی بانکها و موسسات مالی به ارزش ۱۷۵ میلیارد پوند در حال اجرا است. با این حال اگر تحول چشمگیری در عرصه اقتصادی انگلیس رخ ندهد و بویژه سختی اعتبار کاهش نیابد به نظر می رسد BoE تا ماه دسامبر سال جاری نرخ بهره خود را کاهش دهد و یا اعتبار اختصاص یافته برای خرید دارایی های مالی را از مقدار کنونی فراتر برد.

ج-اقتصاد داخلی

در حالی که انتظار میرفت تولید ناخالص داخلی انگلیس در سه ماهه دوم ۰/۸ درصد نسبت به سه ماهه اول کاهش یابد این شاخص کمتر میزان مورد انتظار کاهش یافت. بنابر گزارش مرکز آمارهای ملی انگلیس تولید ناخالص داخلی این کشور تنها ۰/۷ درصد کاهش یافته است. این کاهش در دوره سالانه ۵/۵ درصد می باشد که بیشترین میزان کاهش طی ۶۰ سال گذشته محسوب می گردد. بانک مرکزی انگلیس به همین دلیل برنامه خرید اوراق قرضه خود را به ۱۷۵ میلیارد پوند (۲۸۶ میلیارد دلار) افزایش داد. به احتمال زیاد اقتصاد شبه جزیره در سه ماه سوم باز هم رشد خواهد داشت اما رهایی کامل از رکود زودتر از سال ۲۰۱۲

---

¹ Building Societies

² Securities Firms

نخواهد بود. به طور مثال مخارج سرمایه ای سه ماهه اول در دوره سالانه کاهش بسیار شدیدی داشت و ۱۵/۲ درصد کاهش یافت. مخارج مصرفی و سرمایه گذاری همچنان در حال کاهش هستند. سرمایه گذاری در بخش کسب و کار در حدود ۱۰/۴ درصد کاهش یافته است. نرخ بیکاری در سه ماهه دوم به بالاترین میزان طی ۱۴ سال گذشته رسیده و انتظار می رود روند افزایش بیکاری تا سال ۲۰۱۰ ادامه داشته باشد. چنین عواملی می توانند سرعت بهبود اقتصادی را کند نمایند.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس														
شاخصهای اقتصادی	ماه	ژوئیه	اوت	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مه	ژوئن	ژوئیه
نرخ بیکاری (به درصد)	۲/۷	۲/۸	۲/۹	۳/۱	۳/۳	۳/۶	۳/۶	۶/۵	۶/۷۰	۷/۱۰	۷/۲۰	۷/۶۰	۷/۸۰	۷/۹۰
موازنه تجاری (به میلیارد دلار)	-۱۶/۴	-۸/۸۷	-۶/۳	-۶/۵۹	-۶/۸۸	-۵/۴۰	-۵/۲۲	-۴/۴۸	-۳/۷۵	-۴/۸۰	-۳/۵۲	-۳/۴۸	-۳/۹۲	
درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۳	-۱/۷	-۲/۵	-۲/۹	-۷/۶	-۸/۳۰	۲/۸۰	۰/۷۰	۰/۲۰	-۰/۲۰	۰/۵۰	
تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)	۴/۴	۴/۷	۵/۲	۴/۵	۴/۱	۳/۱	۳/۰	۳/۲۰	۲/۹۰	۲/۳۰	۲/۳۰	۱/۸۰	۱/۶۰	
رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	۲۰۰۸ سوم	سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۹			سه ماهه دوم ۲۰۰۹						
	۰/۵	-۱/۸			-۴/۹			-۵/۶						

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۱/۵۶ درصد، افزایش داشت. به نرخ های آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۱۰۶۳/۸۰-۱۰۴۹/۷۰ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نوسانات دلار، فروشهای سوداگرانه و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در سه روز اول هفته گذشته دلار در برابر ارزهای عمده تضعیف گردید. این امر به دلیل تضعیف موقعیت دلار به عنوان مأمن سرمایه گذاری و تردید معامله گران نسبت به حمایت مسئولین آمریکایی از دلار قوی، بوده است. در مقطعی از روز چهارشنبه دلار در برابر یک سبد ارزی به پایین ترین سطح چهارده ماهه گذشته رسید. ازسوی دیگر قیمت نفت در بازارهای جهانی در روز چهارشنبه، برای پنجمین روز متوالی، افزایش یافت. موارد مذکور موجب تقویت شدید قیمت طلا در روزهای دوشنبه، سه شنبه و چهارشنبه گذشته شد. قیمت هر اونس طلا در روز سه شنبه نقطه اوج جدید ۱۰۶۸/۳۰ دلار و در روز چهارشنبه نقطه اوج جدید

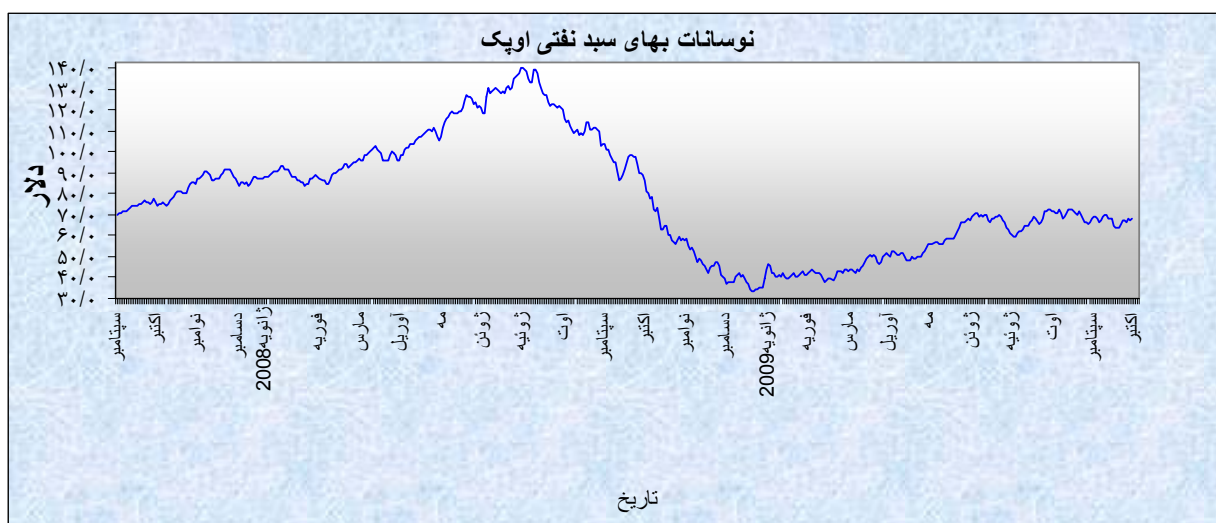
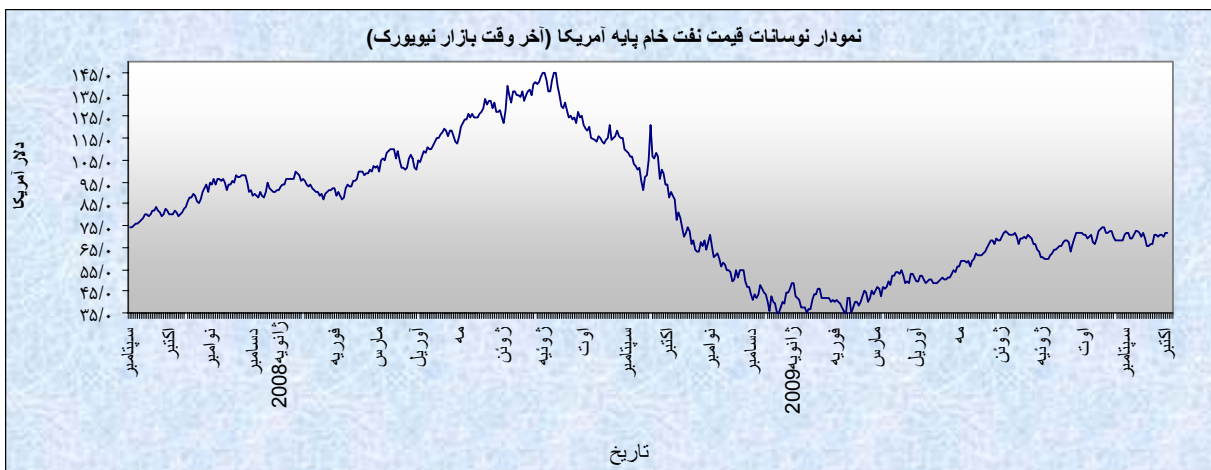

۱۰۷۰/۴۰ دلار را شکست. قبلاً نیز در روزهای سه شنبه، چهارشنبه و پنجشنبه هفته ماقبل، قیمت طلا نقاط اوج جدیدی را شکسته بود. سیر صعودی قیمت نفت خام در روزهای پنجشنبه و جمعه نیز ادامه یافت. اما علی‌رغم ادامه افزایش قیمت نفت، قیمت طلا در روزهای مذکور کاهش یافت. علت این امر افزایش شدید مازاد حساب طلای سوداگران در روزهای ماقبل و ترقی دلار در روز جمعه، بود.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ، ۶/۸۸ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار مذکور ، در هفته گذشته هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۷۸/۵۳-۷۳/۲۷ دلار معامله گردید.

در روز دوشنبه معامله گران با خوشبینی به بهبود اقتصاد جهانی اقدام به فروش های دلاری در برابر ارزهای پربازده نمودند. این موضوع باعث ضعف دلار و جذابیت بیشتر بازار نفت گردید.

همچنین مراکز هواشناسی پیش بینی می کردند که دمای هوا در شمال شرق آمریکا- بزرگترین مصرف کننده نفت حرارتی دنیا- و برخی مناطق دیگر کاهش یابد. شرایط فوق در روز سه شنبه به قوت خود باقی بود. در این روز ارزش دلار در برابر سبدهی از ارزشهای عمده به پایین ترین سطح خود در ۱۴ ماه گذشته رسید. خبر انتشار یافته ای نیز حکایت از آن داشت که یک پالایشگاه متعلق به شرکت Petrochemical در تگزاس دچار آتش سوزی شده است. در نتیجه انتشار این خبر، بهای بنزین افزایش پیدا کرد. برآوردهای به عمل آمده توسط آژانس بین المللی انرژی و اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا نشان می داد که تقاضای جهانی برای نفت تولیدی اوپک در سال آینده بالاتر از انتظار خواهد بود. در روز چهارشنبه روند نزولی دلار ادامه داشت بطوریکه ارزش این ارز در برابر یورو به پایین ترین سطح خود ظرف ۱۴ ماه گذشته رسید. از سوی دیگر، گزارشهای مالی مثبت مربوط به عملکرد شرکت ها در سه ماهه سوم سال جاری به ترقی شاخص های سهام کمک نمود. به طوریکه شاخص داوجونز به ۱۰ هزار واحد یعنی بالاترین سطح خود در یکسال گذشته رسید. در روز پنجشنبه، گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا از وضعیت موجودی انبار نفت و فرآورده های عمده نفتی این کشور به شرح جدول زیر منتشر گردید:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۹/۱۰/۰۹ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۳۷/۸	۰/۱۲	۱۰/۳۲
نفت حرارتی و دیزل	۱۷۰/۷	-۰/۶۴	۳۳/۶۷
بنزین	۲۰۹/۲	-۲/۵۵	۹/۳۶

بر اساس این گزارش، موجودی انبار بنزین و فرآورده های میان تقطیر در هفته منتهی به ۹ اکتبر نسبت به هفته ماقبل آن به ترتیب ۵/۲ و ۱/۱ میلیون بشکه کاهش یافت. در حالیکه کارشناسان پیش بینی می کردند که موجودی انبار بنزین ۸۰۰ هزار بشکه و موجودی انبار

فرآورده های میان تقطیر ۱۰۰ هزار بشکه افزایش داشته باشد. در نتیجه بهای این فرآورده ها در این روز و روز جمعه ترقی پیدا کرد.

با توجه به کلیه موارد مذکور، قیمت نفت در کلیه روزهای هفته از سیر صعودی برخوردار بود، بطوریکه در پایان وقت روز جمعه در بازار نیویورک بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا به ۷۸/۵۳ دلار یعنی بالاترین سطح خود ظرف یک سال گذشته رسید.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۱۶ اکتبر ۲۰۰۹						
متوسط هفته	جمعه ۱۶ اکتبر	پنجشنبه ۱۵ اکتبر	چهارشنبه ۱۴ اکتبر	سه شنبه ۱۳ اکتبر	دوشنبه ۱۲ اکتبر	روزهای هفته عنوان
۷۵/۷۴	۷۸/۵۳	۷۷/۵۸	۷۵/۱۸	۷۴/۱۵	۷۳/۲۷	نفت برنت
۷۳/۶۶	۷۶/۹۹	۷۴/۴۵	۷۳/۱۰	۷۲/۴۰	۷۱/۳۶	نفت پایه آمریکا
۷۱/۵۴	-	۷۳/۲۰	۷۱/۹۶	۷۰/۹۴	۷۰/۰۶	نفت اوپک